

sieringen af de mange undersøgelser, hvoraf bindet her kun giver et lille udpluk, er et resultat af 1969 fredningsloven. Festskriftets kalejdoskopiske karakter afspejler meget rimeligt det meget brede arbejdsfelt, som loven lagde ind under fortidsmindeforvaltningen. Festskriftet er forøvrigt blevet bind 1 i en serie, idet »Antikvariske Studier« fra 1979 er fredningsstyrelsens antikvariske årbog.

Henrik Thrane

Ribe i tusind år. Tekst: *Mogens Bencard*, foto: *Svend Tougaard*, red. *Horst Meesenburg*. Forlaget BYGD. Esbjerg 1978. 72 s. Udkommet samtidig på engelsk og tysk.

I forlaget Bygds serie »Sydvestjyske byer og egne« er tidligere udkommet 1) Esbjerg, by og egn, 2) Fanø, bebyggelse og landskab, 3) Rømø, natur, menneske og landskab, der som titlerne siger, tilsigter at beskrive og illustrere samspillet mellem natur- og menneskeskabte landskaber. Seriens 4. bind er udsprunget af et løfte til Ribe kommune om at give en beskrivelse af, hvorledes 1970-ernes arkæologiske undersøgelser, foretaget under ledelse af Mogens Bencard, har forøget vor viden om Ribes ældste historie og senere udvikling. Men målet med bogen er langt bredere end blot at give en fundbeskrivelse, nemlig at sætte Ribes nuværende situation ind i det historiske perspektiv og gøre den tilgængelig for en meget bred kreds af læsere. Ved hjælp af udstrakt brug af nye og gamle kort, luftfotos, tegninger og fotos af bygninger og genstande i Den antikvariske Samling i byen, alt i farver, giver bogen et særdeles vellykket billede af Ribes udvikling gennem de tusind år.

Der er fin sammenhæng mellem tekst og illustrationer, og specielt skal fremhæves kombinationen mellem luftfotos og kortskitser, der giver læseren mulighed for på egen hånd at få væsentlig mere ud af luftbillederne, end den undertiden meget kortfattede tekst umiddelbart tillader. Selv om detaljer i den bebyggelseshistoriske rekonstruktion givetvis kan diskuteres, ligesom det sidste ord i diskussionen om Ribes ældste historie nok ikke hermed er sagt, giver bogen alligevel et meget instruktivt og fascinerende billede af Ribes fortid og nutid. Bogen, som både er en æstetisk og pædagogisk præstation, bør efterfølges for mange andre danske byer.

Karl-Erik Frandsen

Arild Hvidtfeldt: Nordamerika. 574 s. Litteraturfortegnelse. Ill. Kbh. Politikens Forlag. 1976.

Arild Hvidtfeldts bog om Nordamerika er – som angivet i forordet – tænkt som et supplement til Grimberg (hvem de fleste historikere har et noget ambivalent forhold til) og dette forhold virker i nogen grad begrænsende på mulighederne for en faglig kritik i HT. »Nordamerika« dækker tidsmæssigt den pre-columbianske periode, koloniseringen, uafhængigheden og konsolideringen frem til omkring 1900. Hovedvægten er lagt på tiden indtil omkring borgerkrigen (ialt ca 450 sider). En fyldig fremstilling på dansk af denne periode i Nordamerikas historie har i længere tid ikke været på markedet, hvorfor bogen kan siges at udfylde et hul.

Som et bidrag til den populære historieskrivning henvender bogen sig til »Grimberg-folket«. Bedømt som sådan tror jeg nu nok, at den alligevel, på grund af sin store detail- og datarigdom, vil lade den almindelige læser noget i stikken. Bogen kræver stor opmærksomhed hos sin læser, hvis denne skal bevare overblikket. En henvisning til, eller et kort referat af de store syntetiserende historikers arbejder ville have bødet på vanskeligheden